

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Karly Cháberové a soudců Štěpána Výborného a Jana Kratochvíla ve věci

žalobkyně: **IMPROFEX CZ s.r.o.**, IČ: 242 42 969
sídlem Vyšehradská 320/49, Praha 2 - Nové Město
zastoupený advokátem Mgr. Jiřím Kokešem
sídlem Na Flusárně 168, Příbram

proti
žalovanému: **Specializovaný finanční úřad**
sídlem nábr. Kpt. Jaroše 1000/7, Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu,

takto:

- I. Žaloba se v části, ve které se žalobkyně domáhá určení, že vydání výzvy žalovaného k odstranění vad podání ze dne 20. 7. 2018, č. j. 122645/18/4225-21791-506330, je nezákonným zásahem, odmítá.
- II. Žaloba se v části, ve které se žalobkyně domáhá určení, že vyrozumění žalovaného ze dne 8. 8. 2018, č. j. 132352/18/4225-21791-506330, o neúčinnosti podání, je nezákonným zásahem, zamítá.

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh řízení před správním orgánem

1. Žalobkyně se podanou žalobou na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu domáhá určení, že (I.) vydání výzvy žalovaného k odstranění vad podání ze dne 20. 7. 2018, č. j. 122645/18/4225-21791-506330 (dále jen „výzva k odstranění vad podání“), a následné vyrozumění žalovaného ze dne 8. 8. 2018, č. j. 132352/18/4225-21791-506330, o neúčinnosti podání (dále jen „vyrozumění o neúčinnosti podání“), je nezákonným zásahem, a (II.) přikázání žalovanému, aby obnovil právní stav před vydáním výzvy k odstranění vad podání ze dne 20. 7. 2018, č. j. 122645/18/4225-21791-506330.
2. Z obsahu správního spisu zjistil soud následující, pro věc podstatné skutečnosti.
3. Oznámením žalovaného ze dne 20. 4. 2018, č. j. 71171/18/4225-21791-506622, byla žalobkyně seznámena s výsledkem kontrolního zjištění, ke kterému správce daně dospěl v rámci prováděné daňové kontroly. K výsledku kontrolního zjištění se žalobkyně mohla vyjádřit do 17. 5. 2018. Dne 17. 5. 2018 odeslala žalobkyně své vyjádření, nikoli však na aktuální sídlo finančního úřadu.
4. Po zjištění této chyby žalobkyně přípisem ze dne 4. 7. 2018 požádala o navrácení lhůty v předešlý stav a stanovení lhůty nové. Tento přípis odeslala společnost Mgr. Jiří Kokeš a partneři, advokátní kancelář, s.r.o. (dále jen „advokátní kancelář“).
5. V reakci na toto podání žalovaný zaslal advokátní kanceláři dne 20. 7. 2018 shora označenou výzvu k odstranění vad podání, ve které sdělil, že podání nebylo učiněno osobou oprávněnou jednat jménem daňového subjektu s tím, aby advokátní kancelář prokázala své oprávnění jednat v předmětné věci jménem žalobkyně.
6. Žalobkyně (resp. advokátní kancelář) v reakci na tuto výzvu žalovanému sdělila, že v předmětné věci zmocnila pana Mgr. Jiřího Kokeše, advokáta, přičemž na základě smlouvy o koupi závodu došlo k převodu závodu Mgr. Jiřího Kokeše, advokáta, na advokátní kancelář (jako společnost).
7. Žalovaný následně shora označeným vyrozuměním o neúčinnosti podání sdělil žalobkyni (resp. advokátní kanceláři), že podání ze dne 4. 7. 2018, označené jako žádost o navrácení lhůty v předešlý stav, se stalo neúčinným, neboť jej podala osoba k tomu neoprávněná, protože ve věci nedošlo k přechodu zmocnění z Mgr. Jiřího Kokeše, advokáta, na advokátní kancelář.

II. Obsah žaloby

8. Žalobkyně má za to, že výše uvedeným postupem žalovaného byla přímo zkrácena na svých právech, protože podání ze dne 4. 7. 2018 bylo učiněno oprávněnou osobou, která k tomu byla žalobkyní zmocněna. Je sice pravdou, že v předmětné věci zmocnila pana Mgr. Jiřího Kokeše, advokáta, avšak na základě smlouvy o koupi závodu došlo k převodu závodu Mgr. Jiřího Kokeše, advokáta, na advokátní kancelář a v souladu s tímto tedy přešlo i dříve udělené zmocnění (jako důkaz žalobkyně předkládá smlouvu o koupi obchodního závodu). Žalobkyně odkazuje na § 2175 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, dle něhož koupí závodu nabývá kupující vše, co k závodu jako celku

náleží, přičemž k závodu advokáta patří portfolio jeho klientů, takže v případě prodeje závodu přecházejí rovněž klienti advokáta na kupujícího, a to včetně dříve uděleného zmocnění. Podání tak bylo učiněno osobou, která byla žalobkyní řádně zmocněna a nemůže být prohlášeno za neúčinné.

III. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný ve svém vyjádření odmítl námitky žalobkyně a navrhl žalobu zamítnout, neboť na základě smlouvy o koupi obchodního závodu k přechodu zmocnění, které žalobkyně udělila advokátovi, nedošlo. Advokátovo zmocnění jednat jménem svého klienta není součástí obchodního závodu advokáta. Navíc vlastníkem uvedeného „majetku“ se advokátní kancelář stala až dne 24. 8. 2018, kdy byl dle § 2180 odst. 1 občanského zákoníku zveřejněn v obchodním věstníku údaj o tom, že advokátní kancelář uložila doklad o koupi závodu do sbírky listin. Žalobkyně proto byla povinna předložit prohlášení, ze kterého by vyplývalo, že si přeje být zastoupena advokátní kanceláří, případně prokázat skutečnosti, pro které došlo k přechodu zmocnění.

IV. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

10. Podle § 82 s. ř. s. se může každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásahem“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, domáhat u soudu žalobou ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
11. K pojmu „zásah“ Nejvyšší správní soud již dříve uvedl, že „definici zásahu zákon neobsahuje, zásah vymezuje velmi obecně a široce. Přesná definice ani není možná, protože pod pojem zásahu spadá velké množství faktických činností správních orgánů, ke kterým jsou různými zákony oprávněny... tedy obecně úkony, které nejsou činěny formou rozhodnutí, ale přesto jsou závazné pro osoby, vůči nimž směřují, a ty jsou povinny na jejich základě něco konat, nějaké činnosti se zdržet nebo nějaké jednání strpět, a to na základě jak písemného, tak i faktického (ústního či jinak vyjádřeného) pokynu či příkazu.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 8. 2005, č. j. 2 Aps 3/2004-42, č. 720/2005 Sb. NSS).
12. K jednotlivým znakům nezákonného zásahu lze odkázat např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005-65, ve kterém Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že ochrana podle § 82 a násl. s. ř. s. je důvodná tehdy, jsou-li, a to kumulativně, splněny následující podmínky: žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ správního orgánu v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout.
13. V nyní posuzované věci žalobkyně brojí proti dvěma úzce souvisejícím „zásahům“ žalovaného: prvním z těchto tvrzených zásahů je zaslání výzvy ze dne 20. 7. 2018, kterou byla žalobkyně vyzvána k nápravě vady podání dle § 74 odst. 1 daňového řádu, druhým bylo vyrozumění o neúčinnosti podání jako následek nevyhovění výzvě k odstranění vad. Žalobkyně současně po žalovaném požadovala obnovit právní stav před vydáním výzvy k odstranění vad podání.

14. Soud předně shledal, že žaloba je v části, kterou žalobkyně brojila proti nezákonnému zásahu spočívajícím ve vydání výzvy žalovaného ze dne 20. 7. 2018, podána opožděně. Podle § 84 odst. 1 soudního řádu správního žaloba musí být podána do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu. Z obsahu spisového materiálu soud zjistil, že předmětná výzva byla zástupci žalobkyně (advokátní kanceláři) doručena dne 23. 7. 2018. Nadto sama žalobkyně v žalobě uvádí, že dne 26. 7. 2018 na tuto výzvu reagovala, protože již musela být s jí tvrzeným nezákonným zásahem seznámena. Pokud pak žalobu podala až dne 4. 10. 2018, podala ji v této části zjevně opožděně, a proto soudu nezbylo, než ji podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odmítnout.
15. Pro úplnost pak soud uvádí, že v této části by žaloba nemohla být úspěšná ani vzhledem k povaze tohoto procesního úkonu. Správní soudy již opakovaně konstatovaly, že jednotlivé procesní úkony správního orgánu uskutečněné v průběhu správního řízení, které směřují k vydání rozhodnutí, nesplňují materiální ani formální podmínky zásahu, a nelze je tedy podrobovat testu zákonnosti. Samy o sobě nepředstavují zásah do práv účastníka řízení (srov. např. usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 1. 6. 2006, č. j. 62 Ca 16/2006-104, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2006, č. j. 8 Aps 2/2006-95). Obdobně se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 1. 2007, č. j. 2 Aps 6/2006-70: „S odkazem na obsah konkrétní výzvy pak Nejvyšší správní soud uzavřel, že výzva není s to zkrátit stěžovatele přímo na jeho právech a jejím nevyhověním se stěžovatel nevystavuje riziku žádné sankce. Konstatoval, že výzva je úkonem bezprostředně nevynutitelným a žádná práva stěžovatele proti jeho vůli přímo neomezuje ani nezkracuje.“ Proto soud shledal, že výzva ze dne 20. 7. 2018 nemohla zkrátit žalobkyni v jejích právech, a tudíž shledal neexistenci jedné ze základních podmínek pro úspěšnost žaloby podané podle § 82 a násl. s. ř. s.
16. Ke stejnému závěru pak soud dospěl též ve vztahu k vyrozumění o neúčinnosti žádosti o navrácení lhůty v předešlý stav.
17. Soud opakuje, že prostřednictvím žaloby na ochranu před nezákonným zásahem (§ 82 a násl. s. ř. s.) nelze podrobovat testu zákonnosti jednotlivé procesní úkony správního orgánu, které zpravidla směřují k vydání rozhodnutí a samy o sobě nepředstavují zásah do práv účastníka řízení. Judikatura sice připouští, že pokud jde o jednotlivé úkony správce daně, mohou výjimečně, zasahují-li v určité míře do autonomní sféry jednotlivce, představovat nezákonný zásah, je však třeba rozlišovat například daňovou kontrolu jako celek a jednotlivé úkony pracovníků správce daně prováděné v jejím rámci. Intenzita, jakou pracovníci správce daně zasahují do autonomní sféry jednotlivce, se pak může lišit podle typu prováděných úkonů (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2006, č. j. 8 Aps 2/2006-95, či ze dne 29. 11. 2006, č. j. 8 Aps 4/2006-98).
18. Institut seznámení daňového subjektu s výsledky kontrolního zjištění (§ 88 odst. 2) a na něj navazující institut lhůty k vyjádření se k těmto výsledkům (§ 88 odst. 3) spolu vytvářejí procesní záruku náležitě zjištěného skutkového stavu během daňové kontroly. První z právě jmenovaných ustanovení slouží k seznámení daňového subjektu s podklady, z nichž bude vycházeno při zpracování zprávy o daňové kontrole. Prostřednictvím něj se výsledky kontrolního zjištění předkládají daňovému subjektu k eventuálnímu vyjádření. Na rozdíl od toho je smyslem § 88 odst. 3 daňového řádu zabránit účelovému oddalování projednání zprávy o daňové kontrole a opakovaným doplňováním kontrolních zjištění správce daně (viz obdobně rozsudek NSS ze dne 4. 7. 2013, č. j. 7 Afs 12/2013-42).

19. V nynější věci byla žalobkyně prostřednictvím svého zástupce dne 30. 4. 2018 řádně seznámena s výsledkem kontrolního zjištění, tj. znala základní východiska pro vypracování zprávy o daňové kontrole a mohla se k nim vyjádřit. Z důvodu chybného doručení jejího vyjádření a následného prohlášení žádosti o navrácení lhůty v předešlý stav za neúčinnou však žalobkyně své stanovisko k podkladům, na základě nichž měla být vypracována zpráva o daňové kontrole, neuplatnila.
20. Soud však zdůrazňuje, že rozhodnutí o žádosti o navrácení lhůty má charakter rozhodnutí podkladového, kdy konečné důsledky představující zásah do právní sféry žalobkyně by konstitovala až zpráva o daňové kontrole, resp. následně vydaná rozhodnutí o daňové povinnosti žalobkyně. Až tato konečná rozhodnutí by mohla napadnout žalobou u správního soudu (viz podrobně k povaze navrácení lhůty dle § 37 daňového řádu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 2. 2017, č. j. 5 Afs 136/2016 – 36). A v rámci této žaloby by mohla namítat též procesní pochybení správce daně v průběhu daňové kontroly, včetně nevyhovění její žádosti o navrácení lhůty. Nadto soud připomíná závěry judikatury, že i pokud dojde k porušení procesních pravidel při projednání zprávy o daňové kontrole, nemusí to mít vliv na zákonnost rozhodnutí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 1. 2017, č. j. 1 Afs 151/2016-39). A nelze též odhlédnout od skutečnosti, že pokud by v dané věci žalovaný do zprávy zahrnul kontrolní zjištění, k nimž se žalobkyně nevyjádřila, pak by žalobkyně mohla svoji argumentaci uplatnit v následném odvolacím řízení.
21. Z naposledy uvedeného tedy vyplývá, že ani vyrozumění o neúčinnosti podání nemohlo zkrátit žalobkyni v jejích právech, neboť práva, která by jí v případě opačného rozhodnutí byla poskytnuta, může nadále v průběhu daňového řízení uplatnit, případně je může uplatnit v žalobě proti konečnému rozhodnutí daňových orgánů. Za této situace soud dopěl k závěru, že žaloba není důvodná, protože i dotčené vyrozumění představuje procesní úkon, který zajišťuje průběh daňové kontroly, přičemž ochrana veřejných subjektivních práv žalobkyně nadále zůstává zachována. Nejedná se tedy o zásah do její autonomní sféry, kterému by musela být poskytnuta ochrana skrze zásahovou žalobu. Za této situace se pak soud nezabýval věcnou argumentací žalobkyni, nýbrž žalobu zamítl.

V. Závěr

22. Žalobkyně se svými námitkami tedy neuspěla, městský soud proto zamítl žalobu jako nedůvodnou; zčásti ji pak odmítl jako opožděnou.
23. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o žalobě nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha, 26. června 2019

JUDr. Karla Cháberová v. r.
předsedkyně senátu